

Ípúru

Ísu wíyómpa'a iyówana moóráwigon-awi'a ímbo agaimakáiwai moórá-waii úmai sísamaifakemba afakaeté-aataiya'iyó miyáumai-aatai maisuwéna maanáái agaimái Yúndaa-waasi moórá-awi'a Ípúru-waasi Ísun-aii isésa wení aampa'ó kuntáfésa tuwíyáái ésa sáwí'a uwátinkówasa minámbá ifátuwesa ááéraan-amaan-amba anekalá arááiwáéfo séna maarán-áái agaimái mátímakaiye.

Ísu Maníkón-ááninkoma Mósesemba iyáákaraiye. Ísu aifa'-ámáán-káwáágómá ámáán-kisau-waasi iyáákaraiye. Póí tufú'mai Maníkómbá ámakamba aifa'-ámáán-ámá isaná Ísu marapá'á kumbéna kentáásí sáwí-imayaa maisiyuwáíndasafena puwéna wenáúma Maníkómbá ámakaimba póna kentáásí ámáán-amba wikáimba pó'a Ísumba ímbo aúwémba fasi'ámai méraaro séna agaimái mátímakaiye.

Maníkón-ááninkon-awikoma wíyómpaken-kisau-waasi-tuwi'o iyáákarain-aii.

¹ Naaófá'á moórá-mora-kanaa Maníkó wenáái simátímakowisafena súwasa miwí Maníkó siyáin-aii miyám-biyan-aii kentáá síwá'násomba simátíma'maena tiyáimba isaná ² káfé'a ánaaen-kanaafimba Maníkón-ááninko Maníkón-aiisa simásímakaiye. Naaófá'á wíyóne marawé ímbo wéronka'a Maníkó súwana ááninko wíyóne marawé úmakena ánaaemba

seyaa'fá-tántááká'á káráwiyiniye. ³ Maníkóní sámó kainkó ááninkompinkemba sáma kaisaná Maníkómó méraintemba miyáumai ména miyáumaimo mérawai kentáá aráásímísana wení fasi'aén-ááígómó intáféna wíyóne marawé waé'wae'a wéiye. Wemó pukáintafena kentáási sáwí-imayaa maisiyuwéna pukáimpinkemba iyáfasinena wíyómpa'a iyéna Maníkó fasi'aémbó iyáákaraiwain-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á ména ⁴ wenáwí'a Maníkón-ááninkonawiko Maníkóní wíyómpaken-kisau-waasi-tuwikomba iyáákaraiye.

⁵ Maníkó wení wíyómpaken-kisau-waasisafena ímba siyáifo ááninkontafena séna emá kesáánimba óna'a kesí kísaura'a ankáúmne Maníkó séna moórá-aaiwara'a séna kemá afowámá onaná wemá kesáánimba íníye séna wíyómpaken-kisau-waasisafena ímba siyáifo ááninkontafena séna ⁶ Maníkó wenááninko iyáákaraiwaimba ai'marówana kunkáinka'a séna Maníkóní wíyómpaken-kisau-waasi wen-ímáyáá mósá maránááwe wenááninkontafena siyáimbanifo ⁷ wení wíyómpaken-kisau-waasisafena súwana Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna kemá súnasa kesí wíyómpaken-kisau-waasi fiyúndáraamba to'maésa wénowe. Kemá súnasa

kesí kísau-waasi iyagómó intenkáán-kísáú
wémaewe

siyáifo ⁸ Maníkó wenááninkontafena séna

Maníkóo waásiya'o káráwimaemo íyínda ímba
tai'áíniye. Káráwiyonda arupíse úmai
wégarawiyone. ⁹ Kawe-tántáátáfé

aamoí é sáwí-tantaatafe áyámba wéone.
Mindásafena Maníkó ení Fasi'aénkó embá
iyáfasinankaraisa

seyaafá'-wáásí iyáákaraanana enarumbá

kawe'á uwánkaraiye

séna ¹⁰ ááninkontafena moórá-ai séna

Fasi'aénkóo áwáura'a maramá úmare
enayáántamba wíyómbo úmakaanda

¹¹ mintántáá'á tai'áína emá maé'mae'a
ínone. Unáánkwátóimo aúsú

kénamo tai'áíntemba wíyóne marawé
miyáumai tai'áíniye. ¹² Wátóimo usisi

fámaráántemba wíyóne marawé miyá
ínone. Unáánkwátóimo aúmo ontembá

wíyóne marawé miyá éma káfé'o
méraanten-úmai maé'mae'a éma ímba

puwínone

siyáíye. ¹³ Maníkó maanáái ímba wíyómpaken-
kísau-waasisafena siyáifo ááninkontafena séna

kesiyáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'-
iména'a ení namuro-wáásí tínkamona emá
iyáákainone

siyáíye.

¹⁴ Mináái siyáifo Maníkóní wíyómpaken-kísau-
waasi nórawa'iyo. Miwí ímba túma wérarwai
tíman-aantembo wérarwai ésa Maníkómó
sintembá miyá owaná Maníkó simátimena séna

kawe'-ámpá'ó métinkaunda-waasi kuntúwa'nai oro séna wéti'maraiye. Mindásafena Maníkón-ááninkon-awiko wíyómpaken-kisau-waasi-tuwikomba íyáákaraiye.

2

Sáwí'o úmaimo méraundafinkenta Ísuma kawe'-ámpátáámó mésínkáiwain-ai.

¹ Maníkón-ááninko wíyómpaken-kisau-waasi íyáákaraintafeta érai'-aaisaamo ísaraunda-ai fasi'ámai ta'ótoreta mináái ifátuwaunafosaanifo imáyáasa úmaeta iyónaumne. ² Maníkóní áamámba wíyómpaken-kisau-waasi siyáan-amaamba érai'-ai póna taráíyaawiye ímbo arááiwakaawiye sáwí-meyamba arupíse úmai tímakaiye. ³ Énifo Maníkó séna sáwí-imayaafinkemba kawe'-ámpá'á métinkanæ séna minóráá-kísáúsáféna ááninko kentáási Fasi'aénkómbá ai'marówana marapá'á kunkáíye. Minóráá'-ááímó ísámaimo ifátuwetaamo éta érai'a sáwí-meyamba kentááfá'ó tinda ínta aseránaumne. Aifa'á Fasi'aénkó minóráá'-áái simátimuwasa ísaraan-kwaasi simásímúwata ⁴ mináái érai'-ain-iye sendasáfénasa póna Maníkó fasi'aémbá tímúwasa fí'o-fi'on-kisau ímbo awánaraunda-kisau sáá'o ún-kisau máúwana Maníkó wení imáyáafinkemba wení Ufaen-ámútánkó túwa'nai úwasa miyán-kísáú maiyáawe.

⁵ Méraiyan-kwaasisafe'a súné. Ímba wíyómpaken-kisau-waasin-ifo wenááninkomba íyáfasinankaraimba póna wemá waásiya'a

káráwiyaiye. ⁶ Minááísáféná moóráwigo
Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna

Maníkóo waási sáwísamba owá nóra séwa
miwísáfé imáyáa éwa waási sáwísamban-
ofo nóra séwa miwíyá'á wégarawiyono.

⁷ Wíyómpaken-kisau-waasi tínaaempa'a

waási mótikaanasa kárika'a mifá'á
méraafo káfé'a óraa'a uwátikaanana
túwíko óraa'a isá ⁸ íyáfasintinkaraanasa
seyaafá-tántááká'á wégarawiyowe

agaimaréna séna Maníkóo íyáfasintinkaraanasa
seyaafá-tántááká'á wégarawiyowe siyáimba
imba moórá-tantaa'a ifátuwesa seyaafá-
tántááká'á kanaa'ó wégarawiyonta káféta
ínta wétuwanaumne. ⁹ Énifo Ísuni áwáusa
awánaraumne. Maníkó kárika'a wíyómpaken-
kisau-waasi tínaaempa'a Ísumba móankarena
ai'marówana marapá'á kumbéna seyaafá'-
wáásísáféna imáyáa úwasa áí'o úni'a
uwánkówana puwúwana mindásafena Maníkó
óraa'-awi'a simánkena áwí'a óraa'a uwánkaraiye.
Maníkó úwoi túwa'nai ónae séna Ísumba
ai'marówana marapá'á kumbéna seyaafá'-
wáásísáféna imáyáa éna pukáiyé.

¹⁰ Ísumba áí'o úni'a uwánkóntafe'a imáyáa
é'a sé'a Maníkó seyaafá-tántáákóní áwáugoma
póna seyaafá-tántááká'á úmarena séna sámó kain-
áémpá'á sáwífa'-waasi méraiwaé séna sáwí-
imayaafinkemba faútinkena sámó kain-áémpá'á
métinkaindawisafena Maníkó kanaán-iye súwasa

Ísumba áí'a úni'o uwánkómba mindásafena sásá'-í'a uráíye. Maníkó miyámó uráimba kawé'á uráíye sùne.

11 Ísu waásisa Maníkóndé-i'o uwásínkáiwaisaawe Maníkóndé-i'a uwásínkáiwaiye Maníkó mimbórá tifowámá intáféna Ísu séna kesúnafaraawimban-owe siyáin-aaí ímba sáwí-imayaa éna kawé'-ímáyáá wéíye. 12 Mindásafena moóráwigo Maníkón-aaí aúfáífimba agaimaréna séna Maníkóo enáái kesúnafaraawimba simátíme'la túwaandu íyanka'a imó sendará'á enáwí'la mósá maránaumne séna 13 moóráfa'a agaimaréna séna kewará'á Maníkómpá'á simankúnkúmba ónaumne séna moóráfa'a agaimaréna séna Maníkómó símakain-iyampoi kesé'la méraawe agaimaréna siyáíye.

14 Maníkómó ámakain-iyampoisaafenamo siyáimba mararákén-kwáásímó onten-áúwawaawara'la Ísu ména séna waántáwanko waásimo puwíya-fasi'aembo tokáimba tai'ásuwanaumne. 15 Aasiyaasí puwónaumne-imayaamo ésamo táátafesamo owanamó ta'ótokain-imayaa faútinkanaumne séna puwéna íyáfasinena waántáwankomba íyáákaraiye. 16 Érai'la ímba wíyómpaken-kisau-waasisafenanifo Émbaramumo Maníkón-aaísaafenamo amankúnkúmbo uráintemba kesáámó miyámó úndawisafena súwa'nai

índasafenasa miyáumai pukáiyé. ¹⁷ Kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó éna kentáásáféna imáyáa éna Maníkómpá'á aai símai kawé'á éna aruntá uwásinkenasa kentáásí sáwí-imayaa maisiyuwénasa miyámó índasafena marapá'á kuména waási áúwawaawara'a ména wenáúnafaraawinte kesáámó úndantenta miyáumai ména súwa'nai índa-amba mimbórá-ámbo wéraintafena miyá uráiyé. ¹⁸ Ááémo marapá'ó méronka'a sáwí-aaimo sínda ísare'a áí'lo índa-i'a uwánkanae sésa áísai úmaesa wéiyesa áí'lo úni'a uwánkaraamba ímba sáwí-ampa'a kuráimba pósa kentáásáféna sáwí-aaimo síyamba isánae sésamo ombá kanaa'á wésuwa'nai-iye.

3

Ísun-awikoma Mósesen-awi'o íyáákarain-aii.

¹ Kesí waásisono. Súnda-aaisafe'a Ísumpa'a imáyáa úmae íyóro. Maníkó kembiwí wendé-í'lo uwátínkarain-kwaasisafena séna wiyómpa'a kesé'a ménaawe súmba ísaraafo Ísuntafe'a imáyáa úmae íyóro. Maníkó wembá ai'marówana marapá'á kumbéna érai'-aaisafetaamo simankúnkúntaamo únda-aaiyata káráwiyaiwai éna aifa'-ámáán-káwáágó isa'á wentáfé'a imáyáa úmae'a íyóro. Aifa'-ámáán-kísáúmó ² maíndasafena Maníkó Ísumba iyáfasinankowana ímba ifátuwena minkísáú kawé'-úmai wémaiyé. Naaófá'ó Mósesemo Maníkóní waásifimbo kisaumo ímbo tuwénamo kawé'-úmaimo maiyáintemba Ísu miyá uráiyé. ³ Naambá kawé'-námbán-iye siyáafo mindámbo

uráin-kwaasigon-awi'o mósá wémaraantemba Mósese kawekísáú-wáásín-ifo Ísun-awi'o mósá maráúndasa wéiyaakaiye. ⁴ Seyaafá'-námbó waásimo ombá mindáwara waásiwara seyaafá-tántáá'wára'á Manikó úmakaiye. ⁵ Mósese Manikóní kísau-waasigo éna Manikóní waásifimba minkísáú ímba tuwéna kawé'-úmai wémaena Manikómó sinda-tanta'o paapé índa simátímakaiye. ⁶ Mósese miyámó uráimbanifo Ísu Káráísiti ímba kísau-waasigon-ifo Manikón-ááninko-úramba póna Manikóní waásiya'a káráwiyimba ímba ifá'ó túwáimba kawé'á wéiye. Manikón-aaisafetaamo simankúnkúmbo étaamo aamoimó étaamo fasi'ámaimo amu'marétaamo métaamo éta Manikóní waási-ita ónaumne.

Manikóní waási wenópa'o kosaagáíyan-aii.

⁷ Mindásafena naaófá'á Manikóní Ufaen-ámútánkó kentáá síwá'násontafena siyáin-aii imáyáan-oro.

Maará siyáíye.

Káfé'o Manikómó simátímín-aii ísáaro.

⁸ Naaófá'ó Manikón-aaimo taráísúmbo tirunté'o makáantemba kemá miyá ofáínifo wenáái ísáaro. Máásai-marafa'a mésa kentíwá'náma

miyá wéesa Manikómbá totuwiyésa sáwí-kisau maésa wenáái taráíyaawe. ⁹ Ayáátáaka'a

40 aatai kentíwá'náma túwa'nai uráunda-kisau awánaraambanifo kesáái taraisésa totuwiyésa sáwí'o uwásínkáántafe'a

¹⁰ aaisambá tiyé'a sé'a miwítí imáyáa sáwí'a úmae iyésa aráátimunda-amba ímba arááiwaéwe sé'a ¹¹ aaisambó tiyúnda

óraaka sune. Kesópa'a ímba tésa kesé'a
tasaagánáawe siyáumne Maníkóní
Ufaen-ámútánkó siyáíye.

¹² Kesí waásisono. Maníkóní Ufaen-ámútánkó minááímó siyáintafe'a káráwimai kawe'án-oro. Kempínkémbá tuwímbai sáwí-imayaa ésa Maníkón-aaisafesa ímba timankúnkúmba ésa Maníkó fasi'aénkwáráwímbá tínaaemba uwáméfainifo káráwimai kawe'án-oro. ¹³ Kempínkémbá tuwímbai sáwí-imayaa íyana minímáyáágó karo'á simátiyuwainasa Maníkóntáfésa ímba imáyaa ésa tirunté'a máraafainifo moóra-mora-waasi kentí imáyaa fasi'átínkáaro. Kentí kanaamó wérainka'a miyán-oro. ¹⁴ Aifa'á Maníkómpátá simankúnkúntaamo ówándara'a kentáásí imáyaa fasi'ámai miyáumaimo simankúnkúntaamo étaamo éta Ísu Káraísitiye'a kááísamai méta marapá'ó méraunda-kanaasaamo tai'áíndara'a fasi'ámais méranaumne.

¹⁵ Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna káfé'o Maníkómó simátímín-aai ísáaro. Naaófá'ó Maníkón-aaimo taráísúmbo tirunté'o makáantemba kemá miyá ofáínifo wenáái ísáaro agaimaréna siyáíye. ¹⁶ Súnda-waasi nááwiya Maníkón-aai wéisesawa taráíyaana'iyó. Kentáá síwá'náma Ísípi-marafakemba Mósesé faútiyuwena tí'maenamo tiyáiwai miwí Maníkón-aai wéisesa taráíyaawe. ¹⁷ Nááwiya ayáátáaka'a 40 aataiya'a Maníkó aaisambá tíkaiyo. Máásai-marafa'o mésamo sáwí'o

ésamo pukáawi miwísáféna aaisambá tíkaiye.
¹⁸ Nááwisafenawa óraaka séna kesópa'a ímba tésa kesé'a tasaagánááwe siyáiyó. Wenááimo ímbo ísámaimo kawé'ó uráawisafena siyáiyé.
¹⁹ Wenááisafesa ímba timankúnkúmba uráamba pósa ímba kanaa'á wenópa'a wésa wesé'a kosaagaráan-aaisa ísaraumne.

4

¹ Kentáásáféna Maníkó séna kempá'á tasaagánááwe símai kááísamakain-aai wéraitmba pó'a kempínkémbá tuwímbai sé'a wempá'á wé'a wesé'a kosaagánaumne-kanaa tuké'a paráfasuwaafainifo káráwimai kawé'án-oro.

² Maníkóní kawé'-ááímó ísaraundantemba ááéma kentáa síwá'náma ísaraambanifo úwoi táá'-aantemba isésa ímba timankúnkúmba ésa tirumpimbá ta'ótórówana póna minááígó ímba túwa'nai uráiyé. Mindásafe'a kempínkémbá tuwímbai sé'a Maníkómpá'á wé'a wesé'a kosaagánaumne-kanaa tuké'a paráfasuwaafainifo káráwimai kawé'án-oro.

³ Naaófá'á Maníkó wiyóne marawé úmai tai'éna saagaráin-kanaa wéraitfo wenááisafesa ímba timankúnkúmba uráawisafena séna aaisambó tiyúnda óraaka sune. Kempá'á ímba tésa kesé'a tasaagánááwe

siyáimbanifo wenááisafeta simankúnkúmba úndawisa wempá'á wéta weséta kosaagánaumne.

⁴ Maníkón-aai aúfáifimba wesé'o kosaagaan-dasáfénasa agaimaréna séna

Maníkó afa'móráe-kanaa kísau maimái tai'ásuwena afakaeté-kanaa saagaráiyé

agaimaréna siyáimba póna saagaan-kánáá wéraifo ⁵ Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna

kempá'á ímba tésa kesé'a tasaagánááwe

siyáimba póna ⁶ saagaan-kánáá to'mayaa úmakaimba pósa tuwímbai-waasi wempá'á wésa wesé'a kosaagánááwe. Aifa'á Maníkón-aaímo ísaraawi ímba timankúnkúmba uráamba pósa wempá'á ímba wésa wesé'a saagaráawe.

⁷ Sáwífa'-aatai maisuwéna Maníkó moórá-kanaa maréna séna minkánáá tíniye séna Téfítimba simámuwana Maníkón-aaí aúfáifimba agaimaréna séna

káfé'o Maníkómó simátímín-aaí ísáaro.

Tirumbó makáanteni'a ímba é'a wenáái ísáaro

agaimaréna siyáin-aaí kae'-í'a mináái agaimái simátimumpo ísáaro.

⁸ Naaófá'á moóráwigon-awí'a Yósúwa tí'maena kawé'-áémpá'ó mátinkomba mináémpá'ó Maníkómpá'ó saagáíyan-aempa'o wéronkakaa ánaaemba Maníkó ímba moórá-kanaa maréna séna saagáíyan-kanaa tíniye ímba siyáisino.

⁹ Maníkó wení kísau tai'ásuwena saagaan-kánáá makáimba wení waásimo saagaan-kánáá wéraiye. ¹⁰ Maníkómó wení kisaumo tai'ásuwenamo saagaráintemba Maníkómpá'á wésa wesé'a saagaawí miwíwará'á kísau tai'ásuwesa saagánááwe. ¹¹ Mindásafeta

Maníkómpá'á wéta wesé'o saagaandasáféta siyáántán-kwimáísa kísausa maúndasa miyásá onó. Kentáá síwá'námo uráantemba miyá-sáwí'á únafosaanifo wenáái ísámai kawé'á éta káráwimai kawé'-íyataao.

12 Maníkó méraisana wenááigo kísau wémaiye. Séfasefa'-aempa'a áwááimo wétaim-paepaetambo póimo tusákaa ontembá Maníkón-aaigo kentáásirumpinken-imayaa sáwí-imayaawe kawe'-ímáyááwé tuwínkaa'-isatá wéawanaumne. Sirááimo tain-tántáá'é súnanasa Maníkón-aaigo tuwínkaa'-úmáráísata sáwí-tantaa'e kawe-tántáá'ésá wéawanaumne. 13 Wiyómpa'e marapá'é seyaafá-tántáá'á Maníkón-aúranka'a ímba áwiyoraifo wiyómpa'e marapá'é seyaafá-tántáá'á afora'á wéraisana wéawanaiye. Wemá miyámó iwáí póna kesáámó méraundawini áwáusa síesai ínata simámenaumne. Maníkón-aaí aúfáífimba súnnda-aaí miyán-áái wéraintafeta kentáá síwá'námo uráantemba miyá-sáwí'á únafaisaanifo wenáái ísámai kawe'á éta káráwimai kawe'-iyataao.

Ísu aifa'-ámáán-káwáágón-aaí.

14 Ísu Maníkón-ááninko kentáásí óraako éna aifa'-ámáán-káwáágó póna wiyómpa'a Maníkóe'a iména kentáá súwa'nai enasa áísai ímba póta wenááisafeta simankúnkúmba uráundasafeta káfeta minááísá fasi'ámaisá ta'ótóráano. 15 Kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó marapá'ó méronka'a seyaafá-tántáátáfésa sáwí-aaimo sínda isánae sésa áísai úmaesa iyúmbanifo ímba sáwí'a uráimba póna kentáásáfésamo sáwí-aaimo síyambo isánae sésamo ombá kentááfímbá ímba fasi'aémbá wéraisana wemá suwánénasa aruntá wéuwasinkaiye. 16 Mindásafena kentááfímbá umbai-tántáá'á wéraindara'a ímba sáátafeta onanasá Maníkó úwoisa súwa'nai iwáímpá'á

konanasá aruntá uwásinkenasa úwoisa súwa'nai íniye.

5

¹ Aifa'-ámáán-káwáá-kísáúmó maíyantafesa Yúndaa-waasifinkemba moórá-morawigo íyáfasintinkaawasa wépukowasa fi'omba íyáfasintinkaawasa waásisafesa ísámai Maníkómpá'á áisai esa waásimo sáwí'lo ontáfésa pói tufú'mai Maníkómbá amésa tuwímbai-tantaa'wara'a wéamewe. ² Miwí waási pósa ímba fasi'aénkwáráwí ésa mindásafesa ímbo kawel'-úmimo isésamo sáwí'lo on-kwáásísáfésa kanaa'á kawel'-úmai tirumbá uwátinkesa ³ ímba kawel'-úmai fasi'ámai mésa sáwí'lo ontáfésa pói tufú'mai Maníkómbá wéamewe. Seyaafá'-wáásítí sáwí-awausafesa sésa pói tufú'mai Maníkómbá amésa miwítí sáwí-awausafesawara'a wéamewe. ⁴ Tuwímbai ímba imáyáa ésa sésa óraako pó'a aifa'-ámáán-káwáá-kísáú maénae-imayaa ésa miyán-kísáú wémaefo naaófá'ó Maníkómó moóráwigon-awi'lo Éronimba íyáfasinankowana miyán-kísáúmó maiyáintemba Maníkó íyáfasintinkarawai aantemba minkísáú wémaewe.

⁵ Miyáumai Ísu Káráísiti ímba imáyáa éna séna óraako pó'a aifa'-ámáán-káwáánónae ímba siyáifo Maníkó íyáfasinankena aifa'-ámáán-káwáá-kísáú aména séna emá kesáanimba óna'a kesí kísaura'a ánkaraumne séna ⁶ moórá-aaiwara'a súwana agaimaréna séna

moóráwígon-awí'lo MériKíséteki
 óraa'-amaan-kawaago uráintemba
 emá miyán-kísáú maimaé iyínone
 Ísu Káráísitintafena siyáíye.

⁷ Ísu Káráísiti marapá'ó méronka'a sésé'á éna ifi'á téna inai séna puwíndasafena Maníkómpá'á áisai éna puwíndamo kanaa'ó áwa'nai índawintafena súwa'nai uwo séna Maníkón-ímáyáá arááiwakaimba póna áwa'nai uráíye.
⁸ Ísu érai'a Maníkón-ááninko úwana umbaitántáá'ó wempá'ó túmba ímba mindásafena ímáyáá éna Maníkón-ímáyáá éna ⁹ sásá'í'a éna wenááisa taawiyafúndawisa sáwí-imayaafinkemba faúsínkáísata aúí'a úmáisa maé'maeta wéune. Ísu mintántáákóní áwáugoma póna ¹⁰ MériKísétekimo amáán-kawaamo uráintemba aifa'-amáán-kawáámó índasafena Maníkó Ísumba iyáfasinankaraiye.

Ísuni aampa'á arááíwae'mai ifá'á túwáafomo siyáin-aaí.

¹¹ Simátimunda-aaifimba sáwífa'-aaí wérimbanifo ímba ísámai kawé'á ontáféna aráátimunda-kisauago umbaí wétaiye. ¹² Ááéma Ísu Káráísitin-aaí isé'a ayáátáá-kanaa maisukááfo nóra séra ímba simátíma'mae wéiyo. Maníkón-aaíma afora'-ááí ímba ísámai kawé'á é'a moóráwigo aneka'á simásiminkwae sefó umarambó náámbo nésamo fasi'aén-tómbó ímbo naantenkáámhá é'a pó'a Maníkón-aaí ímba kanaa'á simátímakaawe. ¹³ Umarambó náámbo nésamo ímbo kawé'-úmáimo aaímó isáántemba

miyaráán-úmai kawel-úmaimo méraiye sáwí'lo úmaimo méraiye miwání áwáuma ímba ísámai kawel'á wéowe. ¹⁴ Tinón-ésamo fasi'aén-tómbó naantembá kawel-ímáyáámó owí seyaafá'-ímáyáá tuwímbai wéisaawe.

6

¹ Mindásafeta Ísu Káráísitin-ai paákákén-áái aantemba ímba iséta fasi'aén-ááímó arumpimbó wérain-aiwarata iséta sáákaefafen-kwaasiyaanta iyataao. Ísu Káráísitin-ai paákákén-áái é'a simátímakaunda pó'a ímba aneka'á simátíma'mae iyónaumne. Simátímakaunda-ai maarán-ááín-iyé. Úwoi-kisausafe'a tínaaemba uwáme'a Maníkón-aaisafe'a timankúnkúmba wéowe. ² Nombó maitínkáán-ai simátíme'a Maníkóní kísau maiwae sésa iyáfasintinkesa tine'á tiyáamba ta'ótóráán-ai simátíme'a waásimo pukémpinkembo iyáfasinaiyan-ai simátíme'a Maníkó waásimo méraawini áwáusafena tísai ena timínana mimbéyámbá waé'wae'a índa-ai simátímakaunda minááímó é'lo simátímakaunda-ai ísaraafo fasi'aén-áái arumpimbó wérain-ai ísáaro. ³ Maníkómó súwa'nai ínataamo éta iséta sáákaefafen-kwaasiyaanta ónaumne.

⁴ Maníkóní aambá arááíwae'mai ifátukaawi kotafisíyasa aneka'á kouwerésa kawel-ámpá'á tiyambanifo ímba ténááwe. Miwí Maníkó sámó kátínkarain-aempa'a mérowana túwa'nai ena wení Ufaen-ámútánkó miwísé'a mérowasa ⁵ miyáumai mésa sésa Maníkón-ai kawel-ááín-iyé sésa Maníkóní fasi'aémbá tuwímbai

awánaraawe. Ánaaemba Maníkóní fasi'aémbá seyaafá'á paapé ínasa mifási'áémbá tuwímbai awánamai ⁶ ifátuwesa ímba aneka'á kouwerésa Maníkómpá'á ténááwe. Miyámó on-kwáásí maará wéowe. Maníkón-ááninkombo aaraa-táiyá'ó tufúwanamo pukáintemba miwí miyá owasá tuwánésa Ísumba símai sáwí'a uwánkááwasa miyámó ontáfésa ímba kanaa'á kouwerésa Maníkómpá'á ténááwe.

⁷ Miyámó on-kwáásí maarán-kwáásín-owe. Moórá-mora-kanaa aa'á tisaná maramá kawé'á isaná kísau óraa'a isasá waási naawaná Maníkó miyám-bárámá kawé'á wéuwatinkaiye. ⁸ Énifo moórá-aempa'-marama karaan-tantáá'é námáiyé wéraitim-barama úwoi-marama isaná ampáánká'á Maníkó iyafímbá agaisuwáíniye. Miyáumai Maníkóní aampa'á arááíwae'mai ifátukaawi ímba kanaa'á kouwerésa Maníkómpá'á ténááwe. Mindásafe'a Ísu Káráísitin-aai paákákén-áái ímba aneka'á simátimenaumne.

⁹ Kesí waásisono. Miyán-ááímó súndanifo kembiwí ímba sáwí-mararaan-kwaasin-oyo kawé'-máraráán-kwáásí owaná Maníkó kawé'-ámpá'á méwátinkaiye sune. ¹⁰ Maníkóntáfé'a imáyáa ontáfé'a wení waási túwa'nai e'a káfé'wara'a miyá owaná Maníkó arupíse úmáimo méraiwai minkísáúsáféna ímba wéawinkaiye. ¹¹ Maarásáféna sirááísa wétaiye. Moórá-morawigo Maníkóntáfé'a imáyáa é'a aaweyáá é'a ímba ifátuwe'a ánaaembo méraiyaambo paapé índasafe'a amu'maré'a mé'a ¹² ímba

tuwesaraí ína'a ímba ifátuwe'a Maníkómpá'ó timankúnkúmbo ésamo Maníkómó timénaumne siyáintafesamo amu'marésamo méraan-kwaasiyaani'a oro. Miyán-kwáásíyáání'o ombá sirááísa wétaiye.

Maníkó símaimo kááísamakain-aii.

¹³ Naaófá'á Maníkó Émbaramuntafena siyáimba símai kááísamakonka'a póna wembó iyáákaraawai ímba méraantafena Maníkó séna seyaafá'nánká iyáákaraundawi mé'a kesúranka'a sé'a kemó súnda-aii érai'a ónaumne séna símai kááísamarena ¹⁴ Émbaramuntafena séna érai'a kawelá uwánkaumpo enaísaafitantambo iyamba sáwífa'a paápé ónááwe súwana ¹⁵ Émbaramu érai'e séna fasi'ámai ména ímba ifátuwomba amu'maréna ména Maníkómó símaimo kááísamakaintemba uráíye. ¹⁶ Yúndaawaasi tiká'ó maráámba maará wéowe. Tuwímbai miyá ónaumnemo sembó ombá iyáákaraiwain-aúranka'a sésa miyá ónaumpo ímbo miyámó onanamó éna sáwí-meyamba simíníye wésewe. Miyámó sésumo ombá fí'owi fí'on-aii ímba mimpímbá sembá maará sésa kemó sentení'a owé sénááwe. ¹⁷⁻¹⁸ Miyáumai Maníkó kawel'ó uwátinkaindawisafena imáyáa éna séna miyá ónaumne símai kááísamakaimba póna Maníkó séna waási kentáfésa sésa siyáintemba ímba éna fí'oni'a íníye sefáímpó'a seyaafá'ó iyáákaraundawi é'a kesúranka'a sé'a miyá ónaumpo ímbo miyámó onanamó éna sáwí-tantaa'a paápé íníye Maníkó símai kááísamakaimba miyáumai aanáfó wenaúranka'a símai kááísamakaimba póna ímba taraisíníye.

Miyámó siyáintafeta kesáá wempátáámó méraundasa wenónkáámbá faisínkaraisata minándámpá'á méta óraaka séta siyáinteni'a íniye séta fasi'ámai méta wéamu'maraumne. ¹⁹⁻²⁰ Naambó ésamo áfombo faimakáawanamo fasi'ámaimo intembá Maníkómó siyáintemba kawé'á uwátinkanaumnemo siyáin-aaigo kentáá fasi'ásínkáísata Maníkómó wiyómpa'o méraiwaintafeta imáyáa éta amu'maréta méraumne. Ísu kentáásí aifa'á wiyómpa'a iyéna ámáán-dankomba Maníkóní ufaendáúmpá'á ontamó uwásukaan-ampantama tarurúwa'marena iyéna kentáásáféna imáyáa éna miyá uráimba póta fasi'ámaisa méraumne. Méríkisétekimo uráintemba wiyómpa'a Ísu kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó éna miyán-kísáú maimaéna wéiyisata fasi'ámaisa méraundasa póta Maníkóntáfé'a imáyáa é'a aaweyáá é'a ímba ifátuwe'a ánaaembo méraiyanbo paapé índasafe'a amu'maré'a méraaro.

Ámáán-kawaago Méríkisétekin-aii.

7

¹ Minkwáásígó Méríkiséteki wemá Sérémi-naopaken-kwaasiti kawáágó éna Maníkó iyáákaraiwaini ámáán-kawaago úwana naaófá'á Émbaramu namuro-wáásítí óraa'-waasise tiyéna iyáákaron-aempakemba túwana Méríkiséteki Émbaramumba aampa'á awánéna kawé'á uwánkowana ² Émbaramu namuro-wáásítí moparáwímbó maiyómba siyáánkaiya'a tuwínkena Méríkisétekimba moórá-unkwima

ámakaiye. Mérikišétekintafesa mináwíkóní áwáuma kawé-káwáágón-iyé sésa waé'mai wésewe. Wemá Sérémi-naopaken-kwaasiti kawáágón-áwíkoni áwáuma faru-káwáágón-iyé sésa waé'mai wésewe. ³ Mérikišétekin-aíwá'ná túwí'wara anófoi túwí'wara'a ímba agaimakáamba wéraisana wembó mal'ánkarainkanaawe pukáin-kanaawe ímba agaimakáamba wéraiye. Wenáái miyán-áái ímbo wérintafena Maníkón-ááninkoraamba uréna ámáán-kawaa-i'a úmai maé'mae'a íniye.

⁴ Maanáái imáyáan-oro. Kentáá síwá'náma Émbaramu óraa'-waasi úbanifo wemá Mérikišétekimba namuro-wáásítí moparáwímpínkémbá moórá-unkwima ámakaimba póta mindásafeta séta Mérikišétekima Émbaramumba iyáákaraiye sune. ⁵ Moóráwigo Émbaramun-aísaafitantambo uráiwain-awi'a Rífái wenándáfaken-kwaasifinkemba tuwímbai ámáán-kisaura'a iyáfasintinkaraiye. Maníkóní ámáámpinkemba moórá-amaanko séna Ísareri-waasisono. Kentí moparáwímbó wémaempinkemba aasiyaasí siyáánkaiya'a tuwímbarempinkemba moórá-unkwima kentí waasi Rífáin-andafaken-kwaasi tíméro siyáiyé. ⁶ Mérikišétekimo Rífáin-andafaken-kwaasigomo uráinkakaa séta Émbaramu wembá moórá-unkwima ámakaimba ámáánkomo siyáintemba uráiyé súsono. Énifo Mérikišéteki ímba Rífáin-andafaken-kwaasigon-ifo Émbaramumo siyáánkai-unkwimo makáimpinkemba moórá-unkwima úwoi maimaéna kawé'á uwánkena

Maníkómó Émbaramuntafena kawel'á uwánkanaumnemo símaimo kááísamakaiwaimba kawel'á uwánkaraiye. ⁷ Óraa'-waasigo kári'-waasigomba kawel'ó uwánkáimba mináái iséta póta MériKíséteki Émbaramumba iyáákaraiye sune. ⁸ Rífáin-andafaken-kwaasi siyáánkai-unkwifinkemba moórá-unkwimo wémaewai wépuwon-kwaasin-oho MériKíséteki siyáánkai-unkwifinkemba moórá-unkwima maiyáiwaintafena Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna wemá aúnaarena úwoi méraiye sisaná póna wemá Rífáin-andafaken-kwaasi iyáákaraiye. ⁹ Imáyáa é'a sé'a Émbaramu MériKísétekimba moórá-unkwi ámakonka'a Rífáiwara'o ámakaintemba éna wemá moórá-unkwima wémaiwai ámakaintenkaamba uráiyé. ¹⁰ Émbaramu MériKísétekimba awánéna moórá-unkwimo ámakonka'a Rífái ímba paapé uréna aíwá'nágo arumpimbó méronka'a uráintafe'a mindásafe'a sune. Rífáiwara'a MériKísétekimba ámakaintemba uráiyé sune.

¹¹ Naaófá'á Maníkó amáámbo simátímakonka'a Rífáin-andafaken-kwaasi amáán-kisau maésa póí tufú'mai Maníkómbá amíyantafena Maníkó iyáfasintinkena Éronimba aifa'-ámáán-káwáá iyáfasinankaraiye. Rífáin-andafaken-kwaasiti kisaumo arupíse uwátínkáinkakaa Maníkó ímba anéka'á aifa'-ámáán-káwáá iyáfasinankaisino. Ímba Éroninkaan-kwaasin-ifo MériKísétekinkaan-kwaasi iyáfasinankaraiye. ¹² Maníkó séna aú-aifa'-amaan-kawaama iyáfasinankanae sumba póna ááéraan-amaamba amáán-kisau-waasi Maníkóntáfésa ísámai póí tufú'mai amén-amaamba ifátuwena aú-

amaamba simásimuwata ísaraumne. ¹³⁻¹⁴ Mináái Fasi'aénkó Ísu Káráisitintafena séna ímba Rífáin-andafakemban-ifo moórá-anda Yúndaan-andafakemba paapé uráiyé. Naaófá'á Mósese ámáán-kisau-waasisafena siyónka'a ímba Yúndaan-andafaken-kwaasisafena siyáiyé. Ímba Yúndaan-andafaken-kwaasin-ofo Rífáin-andafaken-kwaasi Maníkóntáfésa imáyáa ésa pói tufú'mai óntan-taarera'o agaiyáamba ísaraumne.

Ísu MériKísétekiyaam-amaan-kawaagon-aaí.

¹⁵ Minááiígóní áwáuma maarán-iyé. Maníkó aú-amba aráátimena aú-aifa'-amaan-kawaago MériKísétekinkaan-kwaasi iyáfasinankaraiye. ¹⁶ Ímba Rífáin-andafakemban-ifo fasi'aémpínkémbá maé'mae'a éna ímba tai'áíndawi aifa'-ámáán-káwáá-í'a úmai iyáfasinankaraiye. ¹⁷ Mindásafena Maníkón-aaí aúfáí-wandaafimba agaimaréna séna moóráwígon-awi'a MériKíséteki óraa'-amaan-kawaago uráintemba emá miyán-kísáú maimaé iyínone

Ísu Káráisitintafena siyáiyé. ¹⁸⁻¹⁹ Ááéraan-amba Rífáin-andafaken-kwaasiti ámáán-kisau ímba fasi'ámai wérontafena ímba túwa'nai úmai arupíse uwátinkowana Maníkó ááéraan-amba ifátuwená moórá-amba kawé'-ámbá aráásimuwata érai'e séta fasi'ámai méta Maníkómpátá wégune.

²⁰⁻²¹ Rífáin-andafakemba ámáán-kisau-waasi iyáfasintinkonka'a úwoi iyáfasintinkesa ímba aaí símai kááísamakaambanifo Maníkó Ísu Káráisitimba aifa'-ámáán-káwáágómbó

íyáfasinankonka'a aaí símai kááísamakaiye.
Mindásafena agaimaréna séna

Fasi'aénkó séna emá amáán-kawaago éma

maé'mae'a ínone séna mináái ímba taraisíniye

Maníkó wenááninkontafena símai
kááísamakaiye. ²² Minááigó ááéraan-aaí
íyáákowana Maníkó símai kááísamakontafena
Ísu Káráisiti séna mináái

érai'-aaí waé'wae'a íniye siyáiyeye.

²³ Moórá-aaí ísáaro. Ááéma amáán-kisau-
waasi sáwífa'a mésa pósa púwúntemba
anondáara'a fí'owíma minkísáú maimaésa
iyáambanifo ²⁴ Ísu Káráisiti maé'mae'a
éna ímbo puwíndawi aifa'-amáán-káwáá-
kísáú maimaéna iyéna ²⁵ maé'mae'a éna
kentáásáféna imáyáa éna Maníkómpá'á áísai
úmae iyéna póna kanaa'á sáwí-imayaafinkenta
wéfausinkaiye. Ísu Káráisitinka'a kááísamaisa
méta Maníkómpátáámó kúnda-waasisa sáwí-
imayaafinkenta wéfausinkaiye.

²⁶ Ísu Káráisiti aifa'-amáán-káwáágó éna
Maníkóntáféna imáyáa éna sáwí-aaí wempímbá
ímba wéraisana kawé'-aantemba úmai ména
marapá'á sáwí-waasifimbo maúnka'a ímba
sáwí'a uréna wíyómpa'a fasi'aén-áémpá'á
iména miyán-áifá'-amáán-káwáágó ména
kanaatá seyaafá-tántáá'á wésuwa'nai-iye.
²⁷ Waásimo sáwí'o untáfésawe miwímó sáwí'o
untáfésawe Rífaín-andafaken-kwaasi aifa'-
amáán-kwáási póí tufú'mai Maníkómbá

áma'mae iyáambanifo Ísu Káráisiti sáwí'o í-áái wempímbá ímba wérowana póna miwímó uráantemba ímba póí tufú'mai Maníkómbá áma'mae iyéna waásimo sáwí'o ontáfénawe séna mimbórá-kanaa puwéna minkísáú tai'ásukaiye.

²⁸ Ámáán-aaifinkemba aifa'-ámáán-kwáásí iyáfasintinkowasa mararákén-kwáásí pósa sáwí'a uráambanifo minámáánkó ánaemba Maníkó símai káásamarena séna miyá ónaumne séna wenáanimba sásákómbá iyáfasinankowana aifa'-ámáán-káwáá-í'a úmai maé'mae'a wéiye.

8

Ísuma kentáásí aifa'-ámáán-káwáágón-aii.

¹ Súnda-aaigoni áwáuma maarán-iyé. Miyán-áifá'-ámáán-káwáágó kentáásí ámáán-kawaago wiyómpa'a ména iyáákamaimo kawáán-uráiwai ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á méraiye.

² Waásimo naambó ésamo Maníkóntáfésa mindáúmpá'á imáyáa ombánifo wiyómpa'a Fasi'aénkó naan-úramba úmakowana Ísu Káráisiti mimpímbá Maníkóní ufaen-dáúmpá'á iména aifa'-ámáán-káwáá-kísáú wémaiye.

³ Marapá'-áifá'-ámáán-káwáá póí tufuwésa tómbá maésa úmai Maníkómbó amíyantafesa iyáfasintinkaraafo Ísu Káráisiti kentáásí aifa'-ámáán-káwáágó moóra-tantaa'o Maníkómbó ámakaimba mindá puwéna wenáúma ámakaiye.

⁴ Waásimo sáwí'o untáfésa ámáánkomo siyáintemba póimo tufú'maimo Maníkómbó ámén-kisau wémaen-kwaasi méraafo Ísu Káráisiti

marapá'ó ménaraa ímba pói tufú'mai Maníkómbá amísino. ⁵ Wíyómpa'o naan-úrambo úmakaiwaini waé'maiyaan-damba marapá'á wéraisasa mindáúmpá'á áamáan-kisau wémaewe. Miyáumai naaófá'á Mósese aifa'ámáan-dámbó índasafena úwana Maníkó simámena séna Sáínai-omapa'a aráanamunda-namba miyán-dámbá uwó súwana Mósese wíyómpa'o wérain-dankoni waé'maiyaan-damba úmakaiye. ⁶ Wíyómpa'a Ísu áamáan-kisaumo wémain-kisau marapá'ó áamáan-kisaumo wémaen-kisau íyáákaraiye. Maníkó séna kawé'á uwátinkanaumne símai kááísamakain-aii Ísu Káráisitimo aráásímímba minááígó ááémo símaimo kááísamakain-aaigomba íyáákaraiye. ⁷ Ááémo símaimo kááísamakain-aaigomo waásimo arupísemo uwátinkarainkaka Maníkó ímba aú-aii símai kááísamakaisino.

⁸ Maníkó wení waási tuwánómba sáwí'a uwaná mindásafena aaisambá séna maarán-áái súwana Maníkón-aii aúfái-wandaaiimba agaimaréna séna

Fasi'aénkó séna ánaaemba moóra-kanaa tína'a aú-aii símai kááísamare'a Ísareri-waasiye Yúndaa-waasiye aú-aii símai kááísatinkanaumne. ⁹ Ísípi-marafakemba miwí tíwá'náma faútinke'a tí'mae'o téwándara'a aai símai kááísamakaundanifo mináái taráísúwa'a sínaaemba uwátímakaumne. Aú-aii símai kááísamare'a ímba ááéraan-aaiyaamban-ifo aú-aiin-iye Fasi'aénkó séna ¹⁰ moóra-aiiwara'a séna moóra-kanaa tína'a Ísareri-waasisafe'a aú-aii

símaimo kááísatinkaandara'a kesí áamáamba
tirumpiné imáyáafine timé'a miwítí
Maníkó méraanasa kesí waási-i'a úmai
ménaawe. ¹¹ Minkánáá tìnasa miwítí
waásiye fí'on-kwaasiye ímba táántesa sésa
Maníkómpá'á teró sénááwe. Óraa'-waasiye
úwoi-waasiye seyaafá'á é'a tiyáamba pósa
ímba aneka'á táántanaawe. ¹² Sirumbá
uwátinke'a sáwí-imayaa maitiyuwé'a
misáwí-ímáyáásáfé'a ímba imáyáa úmae
iyónaumne Fasi'aénkó siyáiyé

agaimaréna siyáiyé. ¹³ Maníkó aú-aai símai
kááísamaranaumne siyáimba póna aifa'ó símaimo
kááísamakain-aai ááéraan-aai isaná ááéraan-
tantaa'a kárika'a wéna tai'áínífo ááéraan-aaimo
éna kárika'a tai'áíníye.

9

*Naaófá'á aifa'-ámáán-káwáágó purumakagóní
naaemá Maníkómbá áma'mae iyúwana Ísu wení
naaemá ámakain-aai.*

¹ Naaófá'á Maníkó aifa'á símai kááísamakain-
aaimo wérompinkemba Maníkón-ímáyáá
mósá wémaron-aai wérowasa Maníkón-
ímáyáámó mósá maráíyan-damba úmakaawe.

² Ampanta-námbá úmakesa moórá-ampanta
afufumpimbá imakésa mósá fáitukopatafesa
Maníkóní ufaen-úran-amaapa'e sésa múra
fáitukopatafesa ufaen-dáúmpá'é sésa mimpímbá
ómbá kúra'mai marésa taaré úmakesa
mintáárérá'á Maníkóní péréti-tomba marésa

³ mósá fáitukon-daumpatafesa Maníkóní

ufaen-úran-amaapa'e sésa ⁴ mimpímbá korí-
 óntántámbá úmakaan-taare marésa mintáárérá'á
 asaa-wiyúmbó ún-kana wéagaesa kawetá-
 wáámá úmaresa korí-óntán-kwándááísámbá
 mintáwáámá ánáan-kwimaresa mimpímbá korí-
 óntántámbá úmakaan-tawaafimba naaófá'á
 wiyómpakembo marapá'ó kunkáin-tonkon-
 awi'a máána-tomba mintáwááfímbá ma'mái
 minkáwé-táwááfímbá marésa naaófá'á Maníkó
 wení kísaura'a Éronimba iyáfasinankowana
 wení táúnkakemba árumo wíkáin-taumba
 mintáwááfímbá marésa naaófá'á Maníkómó
 Mósesembo simámakain-amaambo siyáánkai-
 amaambo óntan-kwandaaiya'lo agaimakón-
 kwandaai kae'-wándáái mintáwááfímbá marésa
⁵ kae-tántáá'á ayóíwára-tántáákái óraa-kawe'a
 úmaresa sésa Maníkóní áwáuma fí'oran-awaugo
 póna sáma kaiyé suwaná mintántáákáígó
 ayóígóráámbá mintáwáámá káátena Maníkómó
 miwítí sáwí-imayaamo maitiyúwón-tawaama
 káátaraiye. Mindásafe'a káfé'a ímba ayáátáá'-aai
 agáúmne.

⁶ Miyá úmakesa aasiyaasi-kánáá áamáán-kisau-
 waasi minámáán-dánkómbá múra fáítukon-
 aempa'a iyésa kísau máúmbanifo ⁷ moórá-
 mora-aataiya'a moórá-kanaa Maníkóní ufaen-
 úran-amaapa'a aifa'-ámáán-káwáágó iyéna
 póígoni naaemá maimaéna iyéna wemó
 sáwí'lo úntafenawe waásimo ímbo táá'lo
 isésamo sáwí'lo untáfénawe miyá-sáwí'ó ombá
 maitiyuwáíndasafena mindááémá Maníkómbá
 ámakaiye. ⁸ Miyá éna Maníkóní Ufaen-ámútánkó
 maarán-úmaisá wéaraasimiye. Áamáán-dankombo

múra fáitukaapa'lo wéromba Maníkóní ufaen-dáúmpá'á wempá'á iyíyan-amba ímba afora'á wéraiye. ⁹Mintántáá'á aiyowáí'a úmai káfétaamo méraunda-waasisa wéaraasiminta maarán-iyé. Maníkón-ímáyáámó mósá makón-kwaasi pói tufuwésa tómbá fakarésa úmai Maníkómbá ámakaambanifo miwí tirumpinkén-ímáyáá ímba sásá'-í'a uwátínkaraiye. ¹⁰Miyáumai minámpá'á tóné noné nésa nombó perésamo ombá túsafesawe sésa miyá úwana Maníkó aú-amba aráátimuwana ááéraan-amba taí'áraiye.

¹¹Miyámó uráambanifo Ísu Káráísiti aifa'-ámáán-káwáágó káfé'lo wérain-amba kawé'-ámá aráásimena ámáán-kisau wémain-daumpa'a mindámá ímba marapá'ó waásimo úmakaan-damban-ifo iyáákarain-damba sásá'-námbán-iyé. ¹²Mimbórá-kánáá Ísu Káráísiti Maníkóní ufaen-dáúmpá'á wiyómpa'a Maníkó méropa'a iyúmba ámáán-kisau-waasigomo mémegoni naaewé purumaka-aráákoni naaewé maimaénamo iyáintemba ímba miyá uráífo wení naaemá maimaéna iyéna sáwí'lo úmaisamo méraundafinkenta siyáínata aúí'a úmaisá maé'mae'lo ondasáfénasa miyá éna pukáíye. ¹³Mémegoni naaewé purumakagóní naaewé anááé-aráá'a purumaka-aráá'lo agaisukáampinken-kanawe Maníkón-aúranka'lo sáwí'lo uráan-kwaasi tinepaká'á tufimpín-kwéesa miwí túma kawé'a uwátínkówana Maníkó tuwánéna séna kawé'an-iyé siyáíye. ¹⁴Mémegoni naaesáné purumakagóní naaesáné

miyá uráambanifo Ísu Káráisitini naaegómá iyáákaraiye. Wempímbá ímba sáwí-aii wérarwai Maníkóní ámutanko maé'mae'o iwái wesé'a méraintafena wení naaemá kumúwana wenáuma Maníkómbá ámakaiye. Sáwí'o wéowini áwáugo ta'ótokaimpinkemba faúsinkainanasa kentáásirumpimba ímba aai wérainata Maníkóní kísau máéndasafenasa wení naaemá kumúwana wenáuma Maníkómbá ámakaiye.

15 Mindásafena ááéraan-aii símai kááísamakonka'a sáwí'o uráampinkembo faútinkaindasafena Ísu Káráisiti pukáiyé. Mindásafena Ísu Káráisiti aú-aii símai kááísamakaimba póna Maníkómó óraaka'o séna kawé'o uwátínkáanda waé'wae'a ínáyemo siyáimba Maníkómó wétaantain-kwaasi maenááwe.

16-17 Wépuwesamo ombá miwítí moparáwímbá tuwíntinkesa símai kááísamaresa wépuwowe. Moóráwigo puwíndasafena éna wení moparáwímbó maíyan-aii wésifo úwoimo méraindara'a ímba maenááfo puwínasa érai'a púwiye sésa maenááwe. 18 Miyáumai naaófá'á Maníkó aifa'-áái símai kááísamakonka'a Mósese pói tufúwana mimpóígóní naaemó kunkáintafena Maníkó símai kááísamakonka'a 19 aifa'á Mósese seyaafá'-wáásífímbá Maníkóní áamámba seyaafá'á simátimena purumaka-aráákoni naaefímbá non-úramba fatímakena méme-ayauma taemóka'a úsumarena mindááéfímbá tántámai Maníkón-aii agaimái makáan-aufai-wandaaiya'a tufimpín-úmarena waási

tinepa'á miyá uwásuwena ²⁰ séna maandááémá aiyowáí'a úmai aráátimumpo Maníkómó símaimo kááísamakain-aai fasi'aén-áái wéraifo ísámai kawel'an-oro séna ²¹ miyáumai mindááémá Maníkón-ímáyáámó mósá wémaron-danka'a tufimpín-úmarena mindáúmpá'ó wéron-tantaaka'a miyá úmakaiye. ²² Érai'a Maníkóní áamáankoni áwáufo'a naaegó seyaafá-tántáá'á kawel'á uwátínkáisana moóráwigowali póiyali ímbo púwísanamo wení naaemó ímbo kúmínkakaa Maníkó sáwí-imayaa ínta maisiyúwáísino. Naaemá kunkáimba póna Maníkó kentáásí sáwí-imayaasa wémaisiyuwaiye.

Ísu sáwí-imayaasa maisiyuwáíndasafenamo pukáin-aai.

²³ Maníkón-ímáyáá mósá makáan-dane mindáúmpá'ó wéron-tantaa'e maarán-iyeye. Wíyómpa'o wérain-dane mindáúmpá'ó wérain-tantaa'e miwání waé'maiyaan-damban-iyeye. Mintántáá'ó marapá'ó wéron-tantaaka'a póigoni naaesámbá kawel'á uwátínkówana mindá kawel'á uráambanifo wíyómpaken-tantaaka'a ímba póigoni naaesámbán-ifo íyáákaraiwaini naaesámbá kawel'á wéuwatinkaiye. ²⁴ Miyáumai Ísu Káráísiti wíyómpa'a iyéna Maníkón-aúranka'a iména kentáásáfénasa imáyáa éna Maníkómbá wéaisai-iyeye. Úmakaan-damba naan-úrankoni waé'maiyaan-damba ímba iméraifo wíyómpa'a iména kentáásáfénasa imáyáa éna Maníkómbá wéaisai-iyeye. ²⁵ Moórá-mora-aataiya'a moórákanaa Maníkóní ufaen-dáúmpá'á

aifa'-ámáán-káwáágó póiḡoni naaemá maimaéna íyóiyo uráintemba Ísu Káráísiti ímba miyá uráifo mimbórá-kánáá wení naaemá maimaéna móamakaiye. ²⁶ Ísu Káráísitimo miyáumaimo maimaé íyóiyo urénaraa wíyóne marawé úmaronkakemba moórá-mora-aataiya'a moórá-mora-kanaa pu'mapu'ma'á úmaena íyísino. Ímba miyá éna ááéeraan-kanaa kárika'a tai'ónka'a marapá'á kuména sáwí-imayaasamo maisiyuwáíndasafenasa mimbórá-kánáá pukáiyé. ²⁷ Kentáásí kanaamó tínataamo púwóndasa kesáámó méraundawini áwáusafenasa síesai íníye. ²⁸ Miyáumai sáwífa'-waasiti sáwí-imayaa maitiyuwáíndasafena mimbórá-kánáá Ísu Káráísiti puwéna Maníkómbá wenáúma aména aneka'á kuména ímba sáwí-imayaamo maitiyuwáíndasafena kumínífo wéamu'maraan-kwaasimo kuntiyáíndasafena kumíníye.

10

¹ Mósesemo siyáin-amaankoni aambá ímba aan-úrambilan-ifo Ísu Káráísiti kawé'ó uwátínkáíwaini aankóní waé'maiyaan-amban-iyé. Miyáumai moórá-mora-aataiya'a ámáán-kisau-waasi pói tufú'mai Maníkómbó ámakaamba miyán-kísáúḡó Maníkómpá'ó tiyáan-kwaasi ímba arupíse uwátínkaraiye. ² Póimo tufú'maimo Maníkómbó ámakaan-anko kawé'ó uwátínkarainkakaḡ Maníkón-ímáyáámó mósá makáawi miwífímbá aoisaambá ímba wérowasa sáwí-tantaatafesa ímba umbái tésa ímba pói tufú'mai Maníkómbá áma'maesa íyówisino. ³⁻⁴ Énifo maará wéowe.

Purumakagóní naaegówé mémegoni naaegówé ímba kanaa'á sáwí-imayaa maitíyukaimba pósa moórá-mora-aataiya'a pói tufú'mai Maníkómbó ámakonka'a miwítí aoisaantáfésa imáyáa uráawe.

⁵ Miyáumai Ísu Káráisiti marapá'ó kumíndasafena éna Maníkóntáféna séna póimo tufú'maimo embó ámakaane tómbó ámakaane ímba embá arááíma wétáifo kemá embá arááíma táínda-i'o ondasáfé súma to'mayaa uwásinkaraane. ⁶ Póimo agaisukáantafe ímba aamoí wéone. Sáwí'o uráantafesamo póimo tufú'maimo ámakaamba mindásafe ímba aamoí wéone ⁷ súnnda maará sune. Enáái aúfái-wandaaiimba kentáféna símai agaimaréna séna Maníkóo kemá mé'a embá arááímo táínda-i'a úmai ménaumne símai agaimakáintemba wéune sune

Maníkóntáféna Ísu siyáíye.

⁸ Aifa'á Ísu Káráisiti séna amáámbo siyáinten-úmai pói tufú'mai ámakaane tómbá maimái ámakaane pói agaisukáane sáwí'o uráantafesa pói tufú'mai ámakaambanifo minánkó ímba arááíma wétáisa aamoí ímba wéone ⁹ simásuwena séna Maníkóo kemá mé'a embá arááímo táínda-i'a úmai ménaumne siyáíye. Mindásafena Ísu Káráisiti póimo tufú'maimo Maníkómbó ámakaunda-anta ifátuwena aú-amba Maníkómbó arááímo táínda-imayaamo arááiwaunda-anta aráásímakaiye. ¹⁰ Ísu Káráisiti Maníkón-ímáyáa arááiwaena Maníkómbá wenáuma aména mimbórá-kánáa pukáimba póna sáwí-imayaasa maisiyuwénasa Maníkóndé-ita uwásinkaraiye.

11 Aasiyaasi-kánáá áamáán-kisau-waasi íyáfasinesa mimbórá-kísáú maésa póí tufú'mai Maníkómbó ámakaamba minkísáúgó ímba kanaa'á sáwí-imayaa maitiyukaimbanifo 12 Ísu Káráisiti mimbórá-kánáá Maníkómbá wenáúma aména pukáiyé. Sáwí'o uráantafenawe sáwí'o ondasáfénasaawe puwéna minkísáú tai'ásuwena Maníkón-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á mara'á iména 13 Maníkómó wení namuro-wáásímó tínkaminanamo wemó íyáákaindasafena amu'maréna iméraiye. 14 Miyáumai Maníkómbá wenáúma ámakaimba pósa Maníkóndé-i'o uwátínkáín-kwaasi sásá'-í'a úmae iyónááwe.

15 Minááisáféna Maníkóní Ufaen-ámútánkó aforatá simásimuwana Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna

16 Fasi'aénkó séna moórá-kanaa tína'a aú-aai símai kááisatinkaandara'a kesí áamáamba tirump-iné imáyáafine timénaumne siyáiyé.

17 Moórá-aaiwara'a séna miwítí aoisaané áamáánemo taráíyaamba ímba mindásafe'a imáyáa úmae iyónaumne siyáiyé

agaimaréna siyáiyé. 18 Maníkó miwítí aoisaambá maitiyuwéna ímba imáyáa úmae íyísana póna sáwí'o uráantafesamo póimo tufú'maimo Maníkómbó ámakaan-amba tai'áiyé.

Maníkónópata íyónomo siyáin-aai.

19 Miyá isaná kesí waásisono. Ísu Káráisiti puwúwana wení naaemá kumúwana kentáási aambá wikáimba póta ímba sáátáfeta éta Maníkóní ufaen-dáúmpátá wéiyune. 20 Puwéna

Maníkómbá wenáúmo ámakaintafena aú-amba waé'wae'o índá-amba aráásimena Maníkóní ufaen-dáúmpá'á mósá fáitukon-ampanta fawásámai aambá wi'mái Maníkómpátá iyónda-amba aráásímakaimba mindásafetaawe ²¹ wemá óraa'-amaan-kisau-waasigo Maníkóní waásiya'a káráwiyaimba mindásafeta ²² Maníkómpátá iyóno. Kentáásí sáwí-imayaasa maisiyúwáisanasa kentáásirumpinta ímba aai wéraisata kawel'-nóntá pésínkáisata wenááigonta sirumpintá ta'ótoreta Maníkómpátá simankúnkúmba éta Maníkómpátá iyóno. ²³ Maníkón-aai érai'-aain-iye séta póta fasi'ámaisá ta'ótoreta ínta ifátuweta Maníkómó kawel'á uwátinkanaumne siyáintemba miyá índá póta wenáái fasi'ámaisá ta'ótoreta amu'maréta méta miyásá onó. ²⁴ Kesáá imáyáasa éta moórá-mora-waasi túwa'nai úmai fasi'aéné imáyáawe timéta kawekísáúsá wémaeta miyásá onó. ²⁵ Maníkóntáféta imáyáa éta túwaandu úmae iyéta tuwímbaimo túwaandu úmáimo tukáantemba kesáá ímba miyá éta túwaandu úmae iyéta moórá-mora-waasisa fasi'átinkanaumne. Ísu Káráísitimo kumínda kári-kanaa wérintafeta moórá-mora-waasisa fasi'átinketa miyásá onó.

²⁶ Ísáaro. Maníkóní érai'-aai iséta ta'ótoketa kentáásí imáyáafinkembo wembó sínaaembo uwámetaamo sáwí'o úmaetaamo iyónanasaamo éna Maníkó sáwí-imayaasaamo maisiyuwáíndasa fí'on-amba ímba wéraifo ²⁷ sáátafeta onanamó Maníkómbó tínaaembo uwámiyantafenamo sáwí-meyambo tímínasa óraa'-iyafimbo káwíyantafeta amu'maréta

ménaumne. ²⁸ Móse se timún-amaambo taráiyaawi aaifimbá iyáfasintinkaresa kaumbo-kae'-wáásimó tuwánésamo sésa érai'a miyá wéowe sésamó ésa ímba tirumbá uwátinkaiyamba tínkamiyasamo puwíyamba ²⁹ mindá umbai-tántáá'an-ifo Maníkón-ááninkomba tínaaembo uwámémba mindá óraa'-umbai-tantaa'an-ifo Maníkó símai kááísamakonka'a Ísu Káráisitini naaemá kumúwasa sáwí'lo umbá maitiyukaimba mindásafesa sésa sáwísamban-iyé síyawi óraa'a sáwí-meyamba maénááwe. Maníkóní ámútanko úwoimo súwa'nai iwáintáfésa símai sáwí'a uwánkaraawi óraa'a sáwí-meyamba maénááwe. ³⁰ Maarán-ááimó siyáimba mindá Maníkó póna maará siyáiyé.

Sáwí'lo iyawini anondáá-meyambo tíménda mindá kendén-iyé. Sáwí-kisausafe'a méyámbá timénaumne

séna moóra'-aiwara'a séna Fasi'aénkó wení waási tísai úmai iséna tuwínkaa'a úmai-meyamba timíníye

siyáiyé. ³¹ Maníkó fasi'aénkwáráwí póna tíkena sáwí-meyambo tímínda mindá óraa'a táátafesa ónááfo Maníkóntáfé'a imáyáa é'a túwaandu úmae iyé'a moóra'-mora-waasi fasi'átinkanaawe.

³² Ááéma Maníkó kembiwísáféna sámó kátinkonka'a umbai-tántáá'á tímúwa'a ímba ifá'á túwómbe fasi'ámai méraafo mindásafe'a imáyáan-oro. ³³ Moóra'-mora-kanaa seyaafá'-wáásí túranka'a sáwí'a uwátinkesa símai sáwí'a uwátínkómbanifo fasi'ámai mé'a moóra'-mora-kanaa kentí waásimo sáwí'lo uwátínkómbe túwa'nai úmae iyúwasa kembiwíwárá'á sáwí'lo

uwátínkómba fasi'aráawe. ³⁴ Maníkóní waási-
i'o unkákémbá kempínkémbá tuwímbai ándáfa'o
mótínkómba tiruntafé'a uwátínkówasa kentí
moparáwímbó tafíyúmba ímba imáyáa é'a sé'a
íyáákarain-tantaa'a wíyómpa'a wéraitmba póna
waé'wae'a íníye suwaná tirunkó kawe'á uráíye.

³⁵ Miyá uráafo Maníkóntáfé'a fasi'ámai
mé'a kawe'-méyámbá wémaewe.

³⁶ Maníkóní imáyáafinkeni'a é'a wemó miyá
uwátinkanaumnemo siyáin-tantaa'o maíyantafe'a
fasi'ámae iyíyana ímba tuwesarái íno.

³⁷ Miyáumai naaófá'á Áísáya Ísu Káráísitimo
kumínda amu'maréna ména Maníkón-aaí
aúfáífimba agaimaréna séna

ampáán-kánaá wéraitmba póna

tíndawi ímbo amu'maráínda é'a tíníye

agaimaréna siyáíye. Moóráfa'a agaimaréna
séna

³⁸ kesí waásigo arupíse úmai méraiwai
kesááisafenamo érai'emo sénamo
amankúnkúmbo ímbá póna aúí'a úmai
méraitmba póna inkaisénamo siyuwé
kóína'o

é'a ímba aamoí uwánkanaumne siyáíye

agaimaréna siyáíye.

³⁹ Minááímó siyáimbanifo kesáámá ímba miyán-
kwáásísá úne. Inkaisésamo auwé kówésamo
sáwí-aempa'o méraan-kwaasiyaanta kesáá ímba
úndasa Maníkón-aaísafeta simankúnkúmbo éta
kawe'á úmaisá maé'maeta ónaumne.

11

Maníkón-aaisafesa timankúnkúmbo on-áái.

¹ Maníkón-aaisafesa érai'e sésa wenká'á timankúnkúmbo on-ámbá maarán-ámbán-iye. Maníkómó to'mayaa uráin-tantaatafeta séta éraika-tantaa'an-iye séta amu'maréta méta súrantaamo ímbo awánáúnda-tantaatafeta séta érai'a wéraiye sune. ² Kentáá síwá'náma Maníkón-aaisafesa érai'e sésa wenká'á timankúnkúmbo untáféna Maníkó séna kawé'án-owe siyáiyé.

³ Naaófá'á Maníkó séna wíyóne marawé paápé uwó súwana paápé uráisata minááisáféta érai'e séta wéisaumne. Ímbo awánáúnda-tantaapinken-tantaatamba awánáúnda-tantaa'a Maníkó úmakaiye.

⁴ Naaófá'á moóráwigon-awi'a Éperi Maníkón-aaisafena érai'e séna pói tufú'mai agaimái Maníkómbá ámakowana awaaón-áwí'a Kéni wemá tómbá fáká'mai Maníkómbá amúwana Éperi Maníkómó siyóntembo úntafena Kénimo ámakowaimba iyáákaraiye. Éperi Maníkón-aaisafena érai'e séna wenká'á amankúnkúmbo úntafena Maníkó ámakon-tantaa'a awánéna kawé'án-iye séna wembá awánéna arupise úmai méraandawi óne siyáiyé. Naaófá'á Éperi pukówasa wentáfesa sésa Maníkón-aaisafena érai'e séna wenká'á amankúnkúmbo ún-kwaasin-iye sewatá wéisaumne.

⁵ Naaófá'á moóráwigon-awi'a Ínóki Maníkón-aaisafena amankúnkúmbo úntafena Maníkó púwifo séna kunái'maena wíyómpa'a

móankarowasa ayaafái uwááesa túwómbanifo Maníkómó áikomba ímba awánaraawe. Ínókimba Maníkómó ímbo kunáikonka'a moóráwigo Ínókin-aai aúfáifimba agaimaréna séna Maníkó aamoí ínkwaē-i'a úmae iyáiyē agaimaréna siyáin-aaisafeta séta Ínóki Maníkón-aaisafena amankúnkúmba uráiyē súnē. ⁶ Maníkómpá'ó tewí Maníkó ména wembó saafá íyan-kwaasi kawē'ó uwátínkáín-aaisafesa aifa'á sésa érai'-aain-iyē

sésa wempá'á wétewe. Ímbo érai'-aain-iyemo sésamo ésa ímba wempá'á ténááwe. Miyáumai Maníkón-aaisafesamo ímbo érai'e sésamo wenká'ó ímbo timankúnkúmba iyawi Maníkó ímba aamoí uwátinkainiye.

⁷ Naaófá'á Maníkó Nówaamba simámena séna ánaaemba nonkó fiyéna waási tínkaminiye simámuwana iséna séna érai'e séna non-afófora'ó nínnda-taomba úmarena wení aare-iyámpóiyē wenanááfú'e imérowana nonkó miwí ímba nawíkaraiye. Nówaa Maníkón-aaisafena érai'e séna amankúnkúmba úntafena Maníkó Nówaantafena séna arupíse úmai méraane súwana Maníkómó marapá'-wáásímó sáwímeyambo timínda-aai iséna simátímakaiye.

⁸ Naaófá'á Maníkó Émbaramuntafena séna ení maramá tuwé áménda-marafa'a waaó súwana érai'e séna wení maramá tuwéna ímbo awánóm-barafa'a Maníkómó amúpa'a kuréna ⁹ Maníkómó aménaumne siyóm-barafa'a koména minááísáféna érai'e séna fí'om-barafaken-kwaasigoraamba wááu-namba úmarena

maé'éímbaniye. Mimbárá Émbaramuntafenamo siyóntemba ááninko Áísáakinte anáwainko Yékopuntetafenawara'a timénaumne siyóm-barafa'a Émbaramu-iyaise mésa wááu-namba úmaresa méraawe. ¹⁰ Émbaramu miyáumai ména moórá-naopatafena imáyáa éna Maníkómó wiyómpa'o to'mayaa úmakain-daopa'a fasi'aén-áfómbá

waé'wae'o índa-naopatafena imáyáa éna
amu'maréna maé'éímbaniye.

¹¹ Émbaramu awaainínkón-áwí'a Séraa Maníkón-aaisafena érai'e siyáíye. Maníkó simámena séna iyámpói ma'ankáínone súwana érai'a wemó sintembó owín-iye séna iyámpóimo ma'ánkáánda-kanaa taí'áraiye séna ímba imáyáa úwana fasi'aémbá amúwana amú'a kauréna iyámpói ma'ánkaraiye. ¹² Miyáumai Émbaramu iyámpói ma'ankómba waurámbó kómpinkemba sáwífa'-waasi aísaaftantambo iyawisafena wiyómpa'o o'ó sáwífa'o wéraisanamo nompá'ó nonáámááimo sáwífa'o wérintemba

miyán-kwáásí uwasá ímba kanaa'á toráúraawe.

¹³ Maanáúfáífímbó túwí'o agaimaráúnda-waasi Maníkón-aaisafesa érai'e símae iyésa wenká'á timankúnkúmba úmae iyésa pukáawe. Maníkó óraaka séna miyá uwátinkanaumnemo siyáin-tantaa'a ímbo máúmba némpa'a wérowasa úwoi aái isésa aamoí ésa sésa marapátáámó méraundasa fí'om-barafaken-kwaasiyaamba úmaisa ampáánká'á méranaumne

símae iyésa pukáawe. ¹⁴ Miyán-ááímó sen-
kwáásí miwítí mara-úrapa'a imáyáa uwatá
ísaraumne. ¹⁵ Miwímó tukóm-barasafesamo
imáyáamo urésaraa kouweráíyan-amba
wérowasa pósa awánaawisino. ¹⁶ Ímba miyá ésa
wiyómpa'o iyáákarain-aempa'a imáyáa uráawe.
Mindásafena Maníkó aamoí éna séna kesí waásin-
owe séna póna miwítí maru'á to'mayaa uráíye.

¹⁷⁻¹⁸ Maníkó Émbaramuntafena óraaka séna
enááninko Áísáakimpinkemba enaísaafitantambo
iyawi paápé ónááwe siyéna ánaaemba moóra-
aai áisai úmai isánae séna enáánimba Áísáakimba
tufú-simiyo súwana Émbaramu séna Maníkó
simásimena séna enááninko Áísáakimpinkemba
enaísaafitantamba ónááwe siyáimba érai'a
miyáumai paápé uwásinkainiye séna Áísáaki
mimbórá-iyámpóí úwana ímbo ta'ótoromba
ái'maena tufuwíndasafena éna ¹⁹ imáyáa
éna séna Maníkó kanaa'á puwíndafinkemba
iyáfasinankainiye séna tufuwíndasafena úwana
Maníkó séna étuwaaoo súwana ifátuwena
ááninkomba tufúwana púwóraampinkemba
áíkaiye.

²⁰ Áísáaki Maníkón-aaisafena amankúnkúmbo
úntafena Maníkómó ánaaembo paápé índa-
tantaatafenamo siyón-aaisafena ááninkai
Yékopunte Ísonte aasumí'a tímakaiye.
²¹ Ánaaemba Yékopu waurámbá kéna
puwíndasafena éna táúmba faiyéna kífaena
Maníkón-aaisafena amankúnkúmbo úntafena

Maníkón-ímáyáá mósá maréna ánaaembo paapé
 índa-tantaatafenamo siyón-aaisafena Yósepin-
 ááninkai aasumí'a tímakaiye. ²² Ánaaemba Yósepi
 waurámbá kéna puwíndasafena éna Maníkón-
 aaisafena amankúnkúmbo úntafena simátimena
 séna Maníkó kentáásí waási Ísareri-waasi Ísípi-
 marafakemba
 faú'mai tí'maena kentáásí marafá'ó
 mótinkaindara'a kesiyáántamba maimaésa
 máútaaro Yósepi siyáiyé.

²³ Ánaaemba Mósesen-anófoi wembá
 ma'ánkaresarai awánésarai kawé'-iyámpóin-
 iye sésarai Maníkón-aaisafesarai timankúnkúmbo
 uyantáfésarai

Ísípi-marafaken-oraa'-waasigo iyámpóisomba
 tínkantuwaaromo siyón-aaisafesarai ímba
 táátafesaraimo uyambá mináái taraisésarai
 Mósesemba aúpá'á ánkaroyana kaumbo-wiyómbá
 maisuwówana minóráá'-wáásígón-ayáámúnko
 áí'maena wení naaúmpa'a móankarowana
²⁴ ánaaemba Mósesé óraa'a úwasa awánésa
 sésa Ísípifaken-oraa'-waasigon-ayáámúnkon-
 ááninkon-iye suwaná Mósesé Maníkón-
 aaisafena amankúnkúmbo úntafena miyámó
 sun-áái ánaaemba uwátimena séna kemá
 ímba wenáánimba úne siyáiyé. ²⁵ Ísípifaken-
 kwaasi sáwífa'-moparawimba marésa sáwí'ó
 untáfésa aamoí umbá Mósesé mindá ááémo
 tai'áínda-tantaatafena ímba arááíma tówana séna
 umbai-tántáá'ó simíyambo éna kanaán-iye séna
 Maníkóní waási wení waási póna méron-aempa'a
 koména ²⁶ imáyáa éna séna Maníkó kentáásáféna

tiyáíndawiye séna íyáfasinankaraiwaini kísau máenda póna umbai-tántáá'ó kempá'ó tinda minánkó Ísípi-waasiti sáwífa'-moparawimbo máenda-ankomba íyáákaraiye séna Maníkó kawé'-méyámbá simíníye-imayaa éna miyá uráiyé.

27 Ánaaemba Mósesé Ísípi-marafa'a tuwé'a kónaumne siyónka'a óraa'-waasi aaisambá áúwana Maníkón-aaisafena amankúnkúmbó úntafena wenáároi ímba inkaiséna úwoi kówéna Maníkómbá ímba túrantamba awánaawimba imáyáafinkemba awánaantafena úwoi kóuraiye.

28 Ánaaemba Ísípifa'a Maníkóní kísau-waasigo wíyómpakewi moórá-mora-naumpimpakemba aifaráán-íyámpóí tínkamindasafena úwana Mósesé Maníkón-aaisafena érai'e siyóntafena Ísareri-waasiti aifaráán-íyámpóí ímba tínkaminkwae séna Ísareri-waasisafena póí tufúké'a onta-táiyá'á naaemá a'maré'a mimpóí kemá naaró súwasa miyá uráawe. Mindásafesa áwí'a sésa paasofa-tánóné siyáamba mindá tíyótaimo í-tánóné siyáawe.

29 Ánaaemba Ísípi-marafa'a Ísareri-waasi tuwésa tésa óraa'-nonkon-awi'a naae-nóné supá'á tésa Maníkón-aaisafesa tímankúnkúmba untáféna mindónkó tuwínkaa'-úwasa nonáámááiyafamba kofatowasá Ísípifaken-kwaasi wa'maésa tésa mindómpímbá tuwaná mindónkó kúwátawisena minkwáásí tínkantasaraiye.

30 Ánaaemba Ísareri-waasi sésa Yéríko-naopaken-kwaasi kotínkantuweta mimbárafá'á koménae sésa kumbá Maníkó miyán-oro siyómba érai'e siyóntafesa mindáo'a óntantambo sí'ó úmakopa'a kóukutauku uwááesa tóso émesa afa'móráera'a miyá ésa afakaetégomba komiyá uwaná weyááríka'a misí'á tawísímaena marapá'á kumúwasa Yéríko-waasi tínkantuwesa komaé'ómbaniye.

31 Ísareri-waasi Yéríko-naopa'a ímbo kurónka'a kae'nárai ti'márówasarai mindáoopa'a koawánamaranae sésarai kuyambá moórá-ininkon-awi'a Ré'ápi sáwí-anka'o nún-ininkoni naaúmpa'a kuyaná Maníkón-aaisafena érai'e séna minkáé'nárai aúpá'á tiyuwówasarai tiyááye. Ísareri-waasi Yéríko-naopaken-kwaasi kotínkantuwe'a koménae sésa kurónka'a Yéríko-waasi Maníkón-aaisafesa ímba tímankúnkúmbo urówi tínkamesa Ré'ápi Maníkón-aaisafena amankúnkúmbo ún-inimba ímba tufúkáawe.

32 Seyaafá'-wáásí tááimo agáénda ayáátáá'-aai ímbá pó'a seyaafá'-wáásí táái ímba agaénaumne. Miwí túwí'a Kíndíyoni úwana Péréki úwana Sámúsoni úwana Yépéta úwana Téfiti úwana Sámúwéri úwasa Maníkón-aai simátímakowiye miyáumai-waasi ésa 33 Maníkón-aaisafesa tímankúnkúmbo untáfésa pósa miwífínkémbá tuwímbai namuro-wáásí iyáákese arupíse úmai miwítí waásiya'a káráwiyesa Maníkómó óraaka'o séna miyámó ónaumnemo siyóntemba úmai mérowana Maníkó afáá'-iyán-tóika'a awáá urówana ímba unkutúwasa mésa 34 miwífínkémbá tuwímbai óraa'-iya

pisíntukowasa miwítí namuro-wáásí tínkamonaē uwaná Maníkó títótai úwasa kawē'-úmai mésa ímba fasi'ámai mérowana Maníkó fasi'átinkowasa mésa miwítí namuro-wáásí tínkantuwesa maé'ómbaniye. ³⁵ Tuwímbai-inimba Maníkón-aaisafesa timankúnkúmbo untáféna miwí timáaraamo pukómpinkemba Maníkó iyáfasintinkaraiye.

Namuro-wáásí tuwímbai ta'ótoresā sēsa Maníkómbó tínaaembo uwámiyataamo éta ínta tínkameta étinkanaumpo Maníkómbó tínaaembo ímbo uwámiyataamo éta tínkamonaumne suwasá Maníkómbá ímba sínaaemba uwámenaumne sēsa imáyáa ésa púwónana Maníkó súwa'nai ínata wiyómpata maé'maeta ónaumne suwasá tí'o úní'a uwátínkówasa pukáawe. ³⁶ Maníkón-aaisafesa timankúnkúmbo untáfésa miwítí namuro-wáásí tuwímbaisafesa tuwiyáái ésa tínkambae iyésa tuwímbai títayaanka'a kárá'umai tí'maesa ándáfa'a máwétiyuwesa ³⁷ tuwímbai óntantamba tínkamuwasa púwúwasa tuwímbai paepáétamba karánaara uwásuwesa tuwímbai paepáétamba túfimba faiya'naiya uwasá púwúwasa tuwímbai ímba kawē'-únánkwátói urésa sipisípi-ayau-unankwatoi uwasá tuwímbai méme-ayau-unankwatoi urésa ímba kawē'-náúmpímpá'á waésa úwoifaka'a kowáísawai ésa ímba tómbá makówasa sáwí'a uwátinkesa umbai-tántáá'-í'a uwátinkesa ³⁸ kawē'-wáásí-í'a úmai mérontafesa tí'mátuwowasa waásimo ímbo méropa'a nésa omápa'a mésa maipíné óntan-aifine waésa miyáumai mésa kawē'-wáásí pósa sáwí'o uwátínkówifimba ímbo máúmba keyáára'a maé'ómbaniye.

39 Miyán-kwáásí Maníkón-aaisafesa timankúnkumbo untáféna Maníkó séna kawel'án-owe siyáifo marapá'ó méronka'a Maníkómó miyá uwátinkanaumnemo siyáin-tantaa'a ímba awánowana ⁴⁰ Maníkó miwísáféna amu'maráaro séna ánaaembo kesétaamo méraiyan-kwaasisafena imáyáa éna kawel'-ámbá kentááwé miwiyé sásá'-í'o uwásinkainda-anta wisínkaraiye. Mindásafesa marapá'ó méronka'a ímba awánaraawe.

12

Maníkó kentáásifowai-i'o wéin-aaí.

¹ Miwí miyáumai maé'ómbanifo kesáá maarásá ónaumne. Miwí Maníkón-aaisafesa timankúnkumba uráawi túwaandu ompímbá kesáá afufumpinkáántá méraunasaraanta Maníkón-aaisafesa timankúnkumba on-ámbá aráásíméwata mindásafeta umbaitántá'á ifátuweta kentáámó sáwí-imayaagomo talótokaimba ifátuweta waásimo tuwaan-tantésamo mimbórá-imáyáámó arááíwáéntemba Maníkómó aráásímakain-ampata ímba suwesarái ínata fasi'ámaisá kónaumne.

² Waásimo tuwaan-tantésamo ayáiyá'ó wéraim-beyantafesamo imáyáamo ontembá Ísuntafeta aantemba imáyáasa onó. Ísu imáyáasa símakaisata Maníkón-aaisafeta simankúnkúnta únanasa imáyáasa símimba póta Maníkómpátá kááísamai maé'maeta úmaeta iyónaumne. Ísu ánaaemba arunkó aamoí índa-imayaa éna póna aaraa-táiyá'ó puwíndasafena ímba a'áo séna aaraa-táiyá'ó púwón-antafesamo tigaesáfésamo

ombá ímba imáyáa éna póna Maníkó kawáán-
uráiwain-ayáánúrapa'a fasi'aén-áémpá'á
mara'á méraiye.

³ Ísuntafe'a imáyáan-oro. Marapá'ó
méronka'o sáwí-waasi sáwí'o uwánkáfa'o
íyúwanamo fasi'ámaimo maé'éíntemba imáyáa
é'a ímba tuwesarái ina'a ímba ifátuwemba
fasi'ámai méraaro. ⁴ Aoisaambá ayaawaiyé'a
fasi'ámai méraampinkemba ímba tínkamowa'a
pukáawe. ⁵⁻⁶ Maníkó fasi'átinkaindasafena séna
kesiyáámúntone kesáánintone ísáaro súwana
agaimaréna siyáin-aaí imáyáan-oro. Maarán-áái
siyáíye.

Fasi'aénkó arumbó tímakaiwai arupíse
uwátinkena kesáánimba owémó
siwáísáféna kesáái isáíwae séna
wétinkamiye. Mindásafena kesááninkoo
Fasi'aénkó arupíse uwánkáimba ímba
sáwísamban-íye-imayaa éma sáwí'o
uráanda óraaka'o simámakaimba enarunkó
ímba sáwí'a íno

agaimaréna siyáíye. ⁷ Umbai-tántáá'ó
kempá'ó timbá Maníkó kawe'á uwátinkena
wení iyámpói owaná póna miyá wéuwatinkaiye.
Seyaafá'-iyámpói kawe'ó iyantafesa miwí
tinófoi arupíse wéuwatinkaawe. ⁸ Maníkó
seyaafá'á wení iyámpói umbai-tántáápínkémbá
arupíse uwátínkáimba umbai-tántáá'ó wérawai
Maníkóní iyámpóín-ofo umbai-tántáá'ó ímbo
wérawai megusáí-iyámpóín-owe. ⁹ Moóra-
aaiwara'o súnnda ísáaro. Marapákén-késífoísaisa
arupíse uwásínkaraawata miwí táái iséta

miyáumai wíyómpaken-kentaasifowan-aai
 iséta kawe'-úmai méta minóraá'-ááísá
 miyásá onó. ¹⁰ Kári-kanaa marapákén-
 késífóisaisa miwítí imáyáafinkemba arupísesa
 uwásinkanaafo Maníkó kawe'á uwátinkanae
 séna kawe'-aantemba úmaisá méraandasafenasa
 wemó kawe'ó úmaimo méraintemba miyásá
 ondasáfénasa arupísesa wéuwasinkaiye.
¹¹ Arupíse uwásinkaindarata sirunkó umbái
 táinata ínta aamoí éta ánaaemba minúmbái-
 tántáákó kawe'ó uwásinkaindarata minúmbái-
 tántáákóní anondáá kentáásirunko aano úmaisá
 wérainata kawe'-úmaisá méranäumne.

Miyám-baaran-oromo siyáin-aai.

¹² Miyáumai káráwiye'a tiyáántán-kwiyé'a
¹³ arupíse-amba imáyáa úmai arááíwáéro.
 Kempínkémbá tuwímbai tuwánésa sáwí-amba
 arááíwáéfo sé'a
 kawe'-úmai mé'a arupíse-amba arááíwáéro.

¹⁴ Tiyáántán-kwiyé'a seyaafá'-wáásísé'a faru
 úmai méraaro. Ímbo kawe'-aantembo úmaimo
 méraawi Fasi'aénkómbá ímba awánanááfo kawe'-
 aantemba úmai méraaro. ¹⁵ Kempínkémbá
 tuwímbai Maníkó úwoi túwa'nai iwáímbá
 auwáúnafo sé'a káráwiyo. Kempínkémbá
 tuwímbai tirunkó sáwí'o índarakemba misáwí-
 ímáyáágó seyaafá'-wáásífímbá wété ifáínifo
 káráwiyo. ¹⁶ Sáwí-tantaatafe'a tirááísafe'a
 ofáínifo káráwiyo. Naaófá'á moóráwígon-
 awi'a Íso Maníkóntáféna ímba imáyáa éna sáwí'o
 uráintemba kempínkémbá tuwímbai miyá ofáínifo
 káráwiyo. Wemá Maníkóntáféna ímba imáyáa
 úwaimba moórá-kanaa áái tówana áfákontafena

séna ení tómbá nasímínana mintónkón-ánóndáá emá aifaráán-iyámpóí úrénana kenkáisifowa kawé'-áásúmí'á amíníye séna ¹⁷ ména ánaaemba moórá-imayaa éna kesifo kawé'-áásúmí'á simínkwae séna óraa'-ifi'a tówana afowámá áfákomba kawé'-áásúmí'á aména póna wembá ímba amúwana ááémo sáwí'o uráin-tantaako afowámá kawé'-áásúmí'ó aminda-amba fáikaiye. Kempínkémbá tuwímbai miyá-sáwí'á ofáínifo káráwiyoro.

¹⁸ Naaófá'á Ísareri-waasi Sáínai-oma'-aefempa'a komérowana óraa'-iyama kéna tinepái kówasa uwaná óraa'a kumeu'á úwana óraa-fiyunda torówana ¹⁹⁻²⁰ uwíyemba óraaka'a tufúwana aagó aantemba séna waásiye póíye maanómáká'ó tíya'o é'a óntantamba tínkamiyasa puwónááwe súwasa minááímó ísón-kwaasi táátafesa ésa sésa aneka'á moórá-aaí ímba sínata ísáano sésa táátafesa ésa ²¹ awánon-tanta'a óraa-taatafesa uwaná Mósesé séna sááte'a isa'á tata'á úne siyáíye. Naaófá'á Ísareri-waasi miyán-tántáá'á koawánaraafo kembiwí miyán-tántáá'á ímba kowéawanaawe.

²² Ímba miyá é'a Maníkómpá'ó tiyáamba maararáámbá wéowe. Moórá-omakon-awi'a Sáiyóni-omapa'a té'a Maníkó fasi'aénkwáráwíní naaópa'a té'a wíyómpa'a aú-nao'a Yérúsaremufakaan-daopa'a té'a wíyómpaken-kisau-waasimo sáwífa'o túwaandu úmaresamo Maníkón-áwí'o mósá marésamo aamoimó opa'á té'a ²³ aifa'ó Maníkómpá'ó tésamo wení waási-i'a úmai méraapa'a tiyáawe. Wíyómpa'a aúfáífimba

miwí túwí'a agaimakáiyē. Maníkó seyaafá'nánká miwímó méraawini áwáusafena tísai índawimpa'a té'a marapá'ó arupíse úmáimo méraawanamo Maníkómó sásá'-í'ó uwátínkaraiwai wiyómpa'ó miwí timantómbó méraapa'a té'a ²⁴ Ísumpa'a Maníkó aú-aaí símáimo

káásímakaimba aráásímíwaimpa'a tiyáawe. Naaófá'á Kéni áfákomba Éperimba tufúwana puwúwana wení naaemá kumúwana mindásafena anondáá sáwí-meyamba amínkwae siyáimbanifo Ísuni naaemó kunkáimba waási kawe'á uwátínkáimba wempá'á tiyáawe.

²⁵ Maníkó kembiwísáfénamo aaimó sínda-aaí ímba taraisé'a káráwiyoro. Naaófá'á Mósesē marapá'á ména Maníkón-aaí simátimuwasa taráiyaawi sáwí-meyamba maiyáawe. Miyáumáimo wiyómpakewimo simátiminda-aaí taraisíyawi érai'a sáwí-meyamba maénááfo káráwiyoro. ²⁶ Naaófá'á Maníkó Sáínai-omapakemba aaí súwana óraa'-marima taráimbanifo káfé'a óraaka séna moóra-kanaamo tinda aneká'á óraa'-marima taaó senaná wiyónkowe maragówé óraa'-marima táiniye siyáiyē. ²⁷ Aneká'ó óraa'-marima taaó sénaumnemo siyáin-aaigoni áwáuma maarán-iyē. Marímo táinda-tantaa'a naaófá'ó úmakaintantaa'a póna tai'áínífo maríma ímbo kanaa'ó táinda-tantaa'a waé'wae'a íniye.

²⁸ Miyáumai marímo táinda Maníkó kentáará'á káráwiyaimba póna ínta siyuwáinda póta sirunkó kawe'á ínata aamoí éta wentáféta

éta wenáwí'a mósá maréta wen-ímáyáá mósá máráandasafenasa aamoí íniye. ²⁹ Kankambó tiyú'maimo iyafimbó agaisúwáantemba Maníkó miyá ínata póta

wen-ímáyáá mósá maréta ménaumne.

13

Maníkó aamoí ínkwae-i'a orómó siyáin-aii.

¹ Ísu Káráísitiye'a kááísamaimo méraawi Maníkóní akúní'a uráamba pó'a moóra-mora-waasi kentirumbá timé'a ímba ifátúwáaro. ² Namu'-waasímó tíya'o é'a tóné naané timé'a ímba ifá'á tiyúwáaro. Tuwímbaimo miyámó uráamba ímba marapá'-wáásí kawe'á uwátínkaraafo wíyómpaken-kisau-waasi miyá uwátínkaraafo ímba wíyómpakewi owé-ímáyáá uráafo marapákén-kwáásí owé-ímáyáá uráawe. Mindásafe'a namu'-waasí túwa'nai oro. ³ Maníkóní waásifinkemba wení waási onkákémbá tuwímbai tí'maesa ándáfa'o mótínkáamba miwísé'a ándáfakaan-úmai méraafo mindásafe'a imáyáa é'a túwa'nai oro. Umbai-tántáá'á miwífimbó wérain-kwaasi kembiwífínkwará'á miyáumai umbai-tántáákáámbá wéraiwain-oyo imáyáa é'a túwa'nai oro.

⁴ Aaremó waaimó máéwasa waaimó aaremó máéwasamo on-ámbá kawe'-ámbán-ifo aaré ímba sáwí-anka'a níyasa waai ímba sáwí-anka'a níyasa miyáumai méraafo aare-úméné waai-úméné ímba oro. Miyá íyanamo éna Maníkó sáwí-meyamba timíníye.

5-6 Maníkó séna
 ímba tiyuwé'a túwa'nai ónaumne
 minááímó siyáintafeta fasi'ámai méta séta
 Fasi'aénkó súwa'nai ímbá pó'a waásimo
 sáwí'o uwásinkaiyamba ímba sáá'a íniye
 séna Maníkón-ai aúfáifimba agaimaréna
 siyáimba pó'a óntantafe'a ímba óraa'-imayaa
 é'a miyán-tántáákó kembá ta'ótoraina'a sáwí'a
 ofáínifo
 makáan-tantaatafe'a sé'a mindá kanaán-iye
 seró.

7 Ááemo kentí óraa'-waasi Maníkón-aimo
 simátímakaawisafe'a imáyáan-oro. Miwímó
 maé'ón-awauwe pukáan-awauwe imáyáa é'a
 Maníkóe'o kááísamaimo maé'mae'o é'óntemba
 miyán-oro. ⁸ Ísu Káráisiti naaófá'ó uráintene
 káfé'wara'o miyámó wéintene ánaaenkwaro'o
 miyámó índawe. Mindásafe'a ⁹ tómbá
 aambó fáí'makaan-amba arááíwaiyamba ímba
 túwa'nai ínifo Maníkó úwoi súwa'nai úmaisá
 wéfasi'asinkaifo fi'o-fi'on-ai karo'-áái
 isé'a arááíwáéfainifo káráwiyoro.

¹⁰ Ísu Káráisitimo puwénamo wenáú
 Maníkómbó ámakaintafenasa súwa'nai ímbánifo
 ámáán-daumpa'o ámáán-kisau-waasimo pói
 tufú'maimo Maníkómbó ámén-kwaasi ímba
 kanaa'á wétuwa'nai-iye. ¹¹ Aifa'-ámáán-
 káwáágó waásiti aoisaantáféna pói tufúkéna
 naaemá umaéna Maníkóní ufaen-dáúmpá'á
 iyéna mindááémá tufimpín-úmáráísasa mimpói
 mindáókoni aumépa'a ímbo nombá agaisukáawe.

12 Miyáumai Ísu Káráisiti kentáásáféna imáyáa éna sáwí-imayaa maitiyuwánae séna ímba a'áo súwasa áí'maesa mindáókoni aumépa'a móankesa tufúwana puwúwana wení naaemá kunkáiyé. Miyámó uráimba póimo tufú'maimo Maníkómbó ámén-kwaasi ímba kanaa'á wétuwa'nai-ifo kentáá wésuwa'nai-iyé. 13 Ísumba áí'maesa mindáókoni aumépa'a móankaresa tufúwana pukáimba miyáumai amáán-daumpa'o pói tufú'maimo Maníkómbó ámén-amba tuwáúnasasa wembó símai sáwí'o uwánkaraantemba kentááwará'á símai sáwí'a uwásínkáamba póta ínta wentá auwánaumne. 14 Marapá'ó waé'wae'o índa-nao'a ímba wéraintafeta wiyómpa'o maé'maetaamo onda-náópata imáyáasa éta póta ínta wentá auwánaumne.

15 Maníkómbó póimo ámentemba Ísu Káráisiti kentáásáfénawe séna pukáintafeta Maníkóni waási úne súndawisa aamoí uwánkámae iyéta wenáwí'a mósá maréta ínta túwáano. 16 Kawe'á uwátinketa túwa'nai eta íntaamo túwáandasafena Maníkó aamoí íníye.

17 Kentí óraa'-waasi-taai isé'a síyantemba miyán-oro. Kembiwíyá'á kawe'-úmai káráwimae iyésa ánaaemba Maníkómbá minkisáúsáfé'a simámenaawe. Miwí tááimo ísámai kawe'ó íyasamo ésa aamoí íya'a mindásafé'a kawe'-úmai ménaawe. Miwí tááimo ímbo ísámai kawe'ó íyasamo ésa miwítí kísau umbaí táina'a mindásafé'a ímba kawe'-úmai ménaawe.

18 Imáyáa éta kentáásirumpinta ímba aaí

wéraisata seyaafá-tántáátáféta arupísesa ónaesa súmpo kentáásáfé'a Maníkómpá'á inai símae iyóro. ¹⁹ Óraaka simátime'a sune. Aneka'á kentópa'a káríka'o konda-ámbá Maníkó paapé índasafe'a inai seró sune.

Inaimó siyáin-aaí.

²⁰ Maníkó faru wéuwatinkaiwaini áwáugo éna Fasi'aénkó Ísu pukáimpinkemba iyáfasinankarowana puwúwanamo wení naaemó kunkáintafena póna símai kááísamakain-aaí waé'wae'a ínana sipisípiya'o káráwiyaiwaimo intembá Fasi'aénkó Ísu kentáará'á wégarawiyiye.

²¹ Maníkóní imáyáafinkembo iyantafena Maníkó fasi'aémbó tímíndasafe'a inai sune. Maníkó kentáásirumpinta kísau wémaimba Ísu Káráísitini fasi'aéntámbá wembó arááímo tain-kísáú Maníkó maíndasafe'a inai sune. Ísu Káráísitin-awi'a aasiyaasí óraa'a waé'wae'o imbá érai'-aaí intáfé'a inai sune.

²² Kesí waásisono. Óraaka simátime'a sune. Fasi'átínkáándasafe'a maanáúfái agaimái tímúnda ímba ayáátáá'-aain-ifo aáno mé'a ísáaro.

²³ Moórá-aaí ísáaro. Moóráwígon-awi'a Tímóti ándáfakemba faú'ánkáamba póna ááémo tína'o é'a kentópa'o kondará'á áí'mae'a kónaumne.

²⁴ Kentí óraa'-waasisafetaawe Maníkóní waási seyaafá'-wáásísáfétaawe simátime'a sé'a kawel'-úmai méraaro sune. Maníkóní waási Ítáari-marafakewi simátimesa sésa kawel'-úmai méraaro wésewe.

²⁵ Maníkó úwoimo wétuwa'nai-intafe'a ináí
súne.

Kesáái taí'áiyé.

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c